

Fortsatt på hugg

Porsgrunns Dagblad feirer 100 år, men har kun eksistert i 55 år uten Jørn Skogen.

Charlotte Nagell

930 66 056
charlotte.nagell@pd.no

Og det er sannsynligvis bare to menn i historien som kan skilte med lengre fartstid i lokalavisen for Porsgrunn og Bamble.

På første plass, med hele 56 år i tjenesten, finner vi Hardy Bjercke. Han starta som visergutt i Porsgrunns Dagblad i 1914, fikk ferden av trykksvarte og begynte etter kort tid i typograflære.

Hakk i hæl, på sølv plass, følger Carl Helgesen. I 1919 ble han ansatt som altnuligmann, avanserte deretter til ekspedisjonen før sportsinteressen ga ham plass i redaksjonen. Først i 1973 gikk journalisten, kjent

under signaturen Corner, av med pensjon etter 54 år i tjenesten.

I skrivende stund, tyder alt på at Jørn Skogen kaprer den siste pallplassen. Han begynte sin karriere i Porsgrunns Dagblad mandag 1. september 1969. 45 år seinere er han fortsatt et trygt anker og en solid siste skanse på desken.

– Den gangen sa de at det å få jobb i Porsgrunns Dagblad var like sikkert som banken, forteller Skogen.

Høye opplagstall

Han sitter på kjøkkenet i PD's lokaler i Jernbanegata 12. Foran seg har han sin faste kaffekopp i keramik. Et skjerv er løst knyttet rundt halsen, snusprisen knapt synlig under overleppa og armene ligger i kors over brystkassa.

– Alle i byen holdt Porsgrunns Dagblad på den tida. Det var den største avisa. Jeg

tror det var bortimot 10.000 abonnenter, intet mindre, tilføyer han.

– Da var det sånn da, smetter sportsjournalist Stian Kittilsen inn.

– Ja, hvis jeg sier det, så var sånn, kvitterer Skogen og humrer så skuldrene rister.

Stort avishus

For Skogen husker. Han innehar det rene personalkartoteket i hodet. Og årstall, hendelser og historier ligger alltid latent på tunga.

– Jeg var 17 år, og akkurat ferdig med Handelsskolen, da jeg fikk jobb i pressa i PD. Første dagen ble jeg møtt i ekspedisjonen av han som var faktor, det vil si sjef for teknisk avdeling, på den tida. Han het Viktor Lia og var en galant herremann fra Bjørntvedt. Vi hadde enorm respekt for ham. Jeg husker han gikk og kikket på klokka, forteller Skogen og løfter opp venstre

håndledd mot brillene.

– Avisa skulle i trykken klokka 12. Så da kontrollerte han at vi var i rute.

På den tida, og helt fram til 1999, holdt alle som produserte avisa til i Jernbanegata 7, og avvissjela befant seg innenfor de gule veggene. Teknisk avdeling og ekspedisjonen lå i første etasje og redaksjonen i andre. Etter hvert kom det også kantine med wienerbrød. Men Skogen kjørte medbrakt matpakke da som nå.

– Seinere tok jeg fagbrev som typograf. Det var et ansett yrke på den tida og godt betalt. Det var i gamle dager og er mange år siden nå, konstaterer Skogen og tar en slurk av kaffen.

Men han er raskt tilbake. – Den gangen fikk vi lønn i papirpose. Hver torsdag delte Ragnhild ut, jeg lurte på om det var 400 kroner i uka. Etter hvert gikk vi over til sjekk før det ble bankkonto, smiler han.

God atmosfære

Avisa kom ut om ettermiddagen seks dager i uka. Per Warhuus var disponert i avisa og Karl Robert Ertsaas redaktør. Sjefene kjørte firmabiler, Volkswagen K70, som sto standsmessig parkert i bakgården.

– I begynnelsen reiste vi rundt i bil for å skaffe abonnenter. Jeg kjørte, og så satt det en ved siden av meg med roper. Jeg husker ikke helt hva som ble sagt, men vi dro i hvert fall helt opp til Falkum, sier Skogen med oppsperra øyne.

På lørdager ble helgefri markert med en «knert» i kantina etter klokka 12. Og da de gikk over til å trykke lørdagsavisa fredag kveld, var avtalen klar: Første mann ferdig holdt av bord på Grillen på Park.

– Det var et fint miljø, og jeg likte meg godt. Jeg liker meg godt fortsatt, ikke misforstå, men jeg var blant de yngste den gangen. Sånn er det når du sparker fotball også. Det er mer morsomt når du er blant de yngste på laget, understreker han.

Glassdøra går opp.

– Er dere mitt i et revolverinterview? spør redaktør og direktør Erik Enger.

– Han der kan vel holde på i flere dager, tilføyer han og nikker mot bakhodet til Skogen. – Nei, nei, nei, dementerer sistnevnte i crescendo.

– Det er ikke så mye å fortelle!

Men det lure smilet avslører løgnen.

– Jeg har jobba sammen med mange kjekke mennesker. Det var spesielt en. Finn Bolstad het han. Han var faktor og en hedersmann, understreker Sko-

Gratulerer med 100 år!

Banken for telemarkinger

SpareBank
TELEMARK

gen.

– En hedersmann! bjeffer han ut.

– Ellers har det vært veldig mange forskjellige typer opp i gjennom åra. Jeg husker Carl Helgesen som var sportsredaktør. Han satt inne på kontoret sitt og hamra løs på skrivemaskinen så det ljoma i korridorene. Torsdager hadde han fri, for da bada han faren sin. Og Isak Jakobsen. Han var en ansvarlig redaktør og skrev alt for hånd. Den gangen dekte avisa til og med gravferder, og Jakobsen var mye til stede og noterte ned salmer og alt annet.

Ny eier

Skogen er en utømmelig kilde. Han har sett utallige ansatte komme og gå. Det er

Jet

mange røverhistorier, men ikke alt egner seg visstnok på trykk. Han tenker i stedet samtalen over på de hardere realitetene.

– Fra å være sikker som banken, gikk vi inn i vanskelige tider allerede på slutten av 70-tallet. Det var en periode at likviditeten var så dårlig, at vi ikke fikk utbetalt lønn, minnes han.

I 1985 ble avisa bestemt nedlagt, og Skogen skulle investere i eget trykkeri sammen med noen kollegaer. Andre ansatte meldte overgang til fylkesavisene og næringslivet, men så kjøpte finansmannen Trygve Hegnar avisa.

– Det var helt nydelig da Hegnar kom inn i bildet og redda avisa. Men det skjedde ikke de store forandringene. Og

siden har det gått. Det har vært tøffe tider innimellom, men denne avisa har ni liv, understreker Skogen.

Store endringer

Journalist Håkon Wærstad kommer inn for å skjenke seg en kaffe.

– Å, er det intervju? Med «the grand old man»?

– Old man, humrer Skogen med albuen mot bordflata.

– Grand man! kontrer Wærstad.

– Det har skjedd mye, sier Skogen og rister på hodet.

– Selv om jeg er en del år, så føler jeg meg ikke så gammel i huet. Men du er jo eldre. Du blir jo eldre! konstaterer han.

Men 63-åringen har ingen planer om å legge inn årene på

en god stund ennå.

– Du kan ikke sammenlikne avisproduksjon den gangen med i dag. Vi løfta blyplater på 20 kilo. Nå foregår alt gjennom tastetrykk på en datamaskin. Jobben er helt forandra. Typografer blir sagt opp overalt. Så sånn er det blitt.

Populære sider

I dag sitter Skogen på desken og har blant annet ansvar for sidene som ikke blir laget av journalistene. Det er han som komponerer «Folk flest», leserbrev og spalten «PD for 25 og 50 år siden». Populære sider blant leserne.

– Jeg har kjennskap til folk i byen og vet hva de liker å lese om, sier han med trykk på vet og blir opp dagens utgave.

– Det er klart det er morsomt å se bilde av deg sjøl da du holdt basar som tiåring, hvis du er 60 år i dag! Jubilantsida er det også mange som leser. Det var til og med ei dame som ringte til meg en gang og sa at det måtte være en skrivefeil i avisa: Det står at naboen min er 80 år, men han står og måker på garasjetaket. Hun trodde han var yngre, men det stemte det, smiler han.

Medieverden er inne i en revolusjon. Stadig færre holder avis. Framtida ligger på nett.

– Vi vet ikke hvor mange år papiravisa har igjen, men det blir vemodig når den forsvinner. Særlig for folk som er litt eldre. De som er vant til å gå ut og hente avisa om morran og kose seg med den til kaffekop-

LANG ERFARING: Jørn Skogen begynte i PD som 17-åring og utdannet seg til typograf. I dag er han en solid siste skanse i lokalavisa for Porsgrunn og Bamble.

pen. Vi får håpe den holder noen år til.

Det samme gjelder for Jørn Skogen. Gjennom mer enn 45 år i bedriften kan han telle fraværsdager på en hånd. Hver dag, uansett vær, spaserer han til jobben fra Stridskleiv. Alltid med et eple eller en appelsin i sekken.

– Går du for 50 år?

Han vifter bort spørsmålet med høyre hånda.

– Vi får se. Det tenker jeg ikke på nå, men man vet jo aldri.